

Serviks (Rahim Ağzı) Kanseri

Hasta Bilgilendirme Serileri – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler.

Rahim Ağzı Kanseri Nedir?

Rahim ağzı kanseri, rahim ağzında gelişen bir tümördür. Dünya genelinde kadınlar arasında dördüncü en yaygın kanser türüdür. İki ana tipi vardır: skuamöz hücreli karsinom ve adenokarsinom. Genellikle 60'lı yaşlardaki kadınları etkiler, ancak öncül (prekanseröz) lezyonlar genellikle daha genç yaşlarda ortaya çıkar.

Rahim Ağzı Kanserine Ne Sebep Olur?

Rahim ağzı kanserlerinin büyük bir kısmı (%95'ten fazlası), human papilloma virüsü (HPV) adı verilen bir virüsün neden olduğu enfeksiyon sonucu oluşur. Bu virüs genellikle cinsel yolla bulaşır. Hayat boyu erkeklerin ve kadınların %80'inin bu virüsle enfekte olacağı tahmin edilmektedir. Ancak, vakaların büyük çoğunluğunda enfeksiyon kendiliğinden geçer. Bazı kadınlarda HPV enfeksiyonu kronikleşebilir ve tedavi edilmezse prekanseröz lezyonlara, sonrasında ise rahim ağzı kanserine dönüşebilir. Sağlıklı kadınlarda rahim ağzı kanserinin gelişmesi genellikle 15-20 yıl alırken, bağışıklık sistemi zayıflamış kadınlarda (örneğin HIV pozitif bireylerde) bu süre daha kısa olabilir.

En Yaygın Belirtiler Nelerdir?

- HPV enfeksiyonu ve prekanseröz lezyonlar genellikle belirti vermez.
- Erken evre kanserde hafif ve düzensiz kanama, özellikle cinsel ilişki sonrası veya bazen kötü kokulu anormal vajinal akıntı görülebilir.
- Kanser ilerledikçe pelvik ağrı veya sırt ağrısı, kilo kaybı, yorgunluk, iştahsızlık ve vajinal rahatsızlık gibi daha ciddi belirtiler ortaya çıkabilir.

Rahim Ağzı Kanseri Önlenebilir Mi?

Günümüzde rahim ağzı kanserini önlemeye yönelik etkili stratejiler mevcuttur. Bunlar şunları içerir:

- **HPV aşısı:** Aşı, HPV ile karşılaşmadan önce (cinsel hayat başlamadan önce) yapıldığında en etkili olur. Ancak daha ileri yaşlarda veya HPV ile ilişkili lezyon geçmişi olan kadınlarda bile aşılama, sonraki enfeksiyonları ve hastalıkları önleyebilir.

Serviks (Rahim Ağzı) Kanseri

Hasta Bilgilendirme Serileri – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler.

- **Tarama ve prekanseröz lezyonların tedavisi:** Gelişmiş ülkelerde genellikle HPV enfeksiyonu ve/veya virüsün neden olduğu lezyonları tespit etmek için tarama programları uygulanır. Bu genellikle jinekolojik muayene sırasında alınan bir HPV testi veya pap-smear örneği ile yapılır.

Rahim Ağzı Kanseri Nasıl Teşhis Edilir?

- **Tarama sırasında tespit edilen HPV ve lezyonlar:** Kadınlar tanı amacıyla kolposkopi (rahim ağzının doğrudan incelenmesi) ve şüpheli lezyonlardan biyopsi yapılması için yönlendirilir.
- **Görüntüleme yöntemleri:** Rahim ağzı kanseri tespit edildiğinde, hastalığın evresini belirlemek için ultrason, manyetik rezonans görüntüleme (MRG), bilgisayarlı tomografi (BT) veya pozitron emisyon tomografisi (PET-CT) gibi yöntemler kullanılabilir.

Tedavi Seçenekleri Nelerdir?

Rahim ağzı kanseri tedavisi, hastalığın yaygınlığına ve hastanın genel sağlık durumu, menopozdan geçip geçmediği veya gelecekte hamile kalma isteği gibi faktörlere bağlıdır.

Tedavi şunları içerebilir:

- **Cerrahi:** Çoğu erken evre rahim ağzı kanseri vakasında ana tedavi yöntemidir. Rahim genellikle alınır, ancak çocuk sahibi olmak isteyen kadınlar için sadece rahim ağzının veya bir kısmının alınması (fertilite koruyucu cerrahi) seçenek olabilir.
- **Kemoterapi ve radyoterapi:** Bazı durumlarda cerrahinin yerine veya ileri evre hastalıkta ana tedavi olarak uygulanır.
- **Brakiterapi:** Işın tedavisinin doğrudan rahim ağzına ve vajinaya uygulanmasını içerir.
- **Palyatif tedavi:** Kanser uzak organlara yayıldığında (örneğin karaciğer veya akciğer), semptomları hafifletmek ve kanseri kontrol etmek amacıyla kemoterapi ± biyolojik ilaçlarla tedavi uygulanır.

Tedavi Sonrası Takip Nasıl Yapılır?

Rahim ağzı kanseri tedavisi gören kadınların düzenli takip randevularına gitmesi gerekir. Bu randevular şunları içerebilir:

Serviks (Rahim Ağzı) Kanseri

Hasta Bilgilendirme Serileri – Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler.

- Genel sağlık durumunun ve semptomların değerlendirilmesi
- Fizik muayene
- Kan testleri ve ultrason, röntgen, MRG veya BT gibi görüntüleme testleri

Takip süreci, bireysel risk değerlendirmesine göre kişiselleştirilmelidir.

Başka Hangi Soruları Sormalıyım?

- Kanserimin evresi nedir?
- Ameliyat olmam gerekiyor mu?
- Radyoterapi almam gerekiyor mu?
- Kemoterapi veya biyolojik ilaç tedavisi almam gerekiyor mu?
- İyileşme şansım nedir?
- Tedavilerin yan etkileri neler olabilir?
- Tümörün tekrarlaması durumunda hangi belirtiler beni uyarmalıdır?

Son Güncelleme Mayıs 2023